

Međudržavne, međurepubličke i međupodručne razmjene električne energije do 1990. u hrvatskome kontekstu

Davorin Brkić, mag. ing. el. techn. inf.

Stavovi izneseni u referatu su osobna mišljenja autora, nisu obvezujući za poduzeće/instituciju u kojoj je autor zaposlen te se ne moraju nužno podudarati sa službenim stavovima poduzeća/institucije.

Nastanak rada

- U lipnju 2023. na mrežnim stranicama simpozija bila je javno dostupna radna inačica rada, <https://hro-cigre.hr/>
- Rad na toj inačici je nakon simpozija nastavljen s dopunama iz novih izvora. Nije objavljena u konačnoj inačici zbornika PIFT 2023.
- Posljednja inačica rada je iz lipnja 2024.
- Početna (lipanj 2023.) je bila na 42 stranice, a konačna (lipanj 2024.) na 66 stranica
- Nakon toga je rad preopterećen izvorima pretvaran u čitljiviji narativni rad bez pozivanja na već iznesene izvore i tu je trenutačna inačica za PIFT 2025.

Glavni dopunski izvori – inačica iz lipnja 2024. prema inačici iz lipnja 2023.

- JUKO CIGRE, članci na stranici <https://hro-cigre.hr/>
- <https://www.cia.gov/readingroom/docs/>
- Hrvatski državni arhiv (HDA) – korišteni dokumenti su fotografirani
 - HDA, Fond 2058 kutija 61, 96, 334, 418, 419
 - HDA, Fond 2109 kutija 55, 141, 142
 - Pretraženo je još pet kutija (2058 – 405, 406, 407, 327, 330) gdje nisu nađene informacije za rad
- Lazar Ljubiša (2004.). *Međusobno povezivanje i zajednički rad elektroenergetskih sistema republika SFRJ u intekonektivnom jugoslavenskom elektroenergetskom sistemu – JUGEL, do proglašenja republika za nezavisne (...)*, HRO CIGRE, zahvaljujem kolegi Nenadu Švarcu na dostavi publikacije.
- Ratko Bošković (1990.), *Na zgarištu promašenih investicija.*

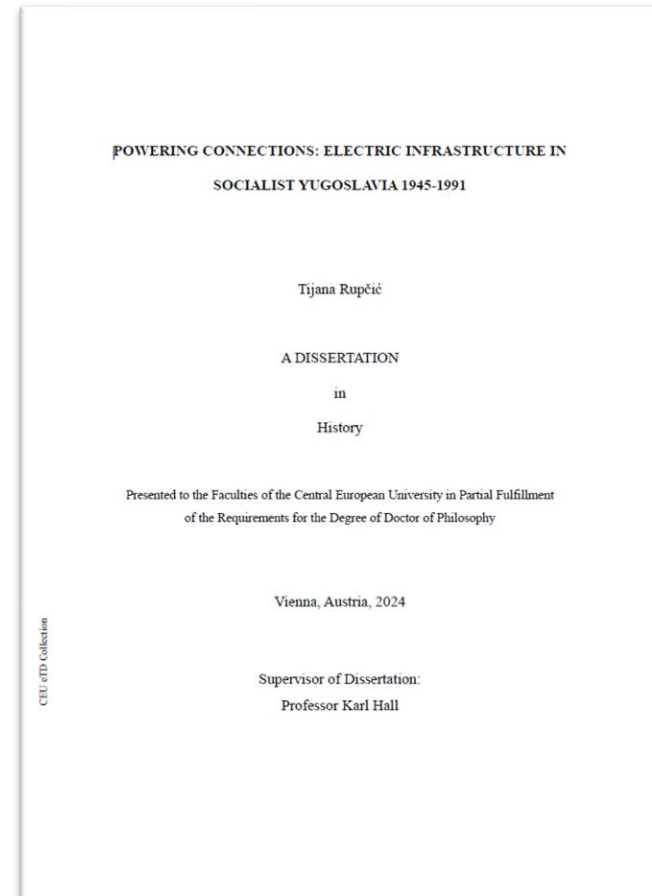
Glavni dopunski izvori u inačici iz lipnja 2025. prema lipnju 2024.

- Tijana Rupčić (tada PhD Candidate – Comparative History, Department of History, Central European University, Beč Austrija) dostavila mi je nove dokumente iz Arhiva Jugoslavije: Zajednica Jugoslovenske elektroprivrede (ZJE), od kojih su kao dopunske gradivne sastavnice za rad:
 - ZJE, "MEĐUNARODNA SARADNJA", godina 1971-1992, broj 411;
 - ZJE, "SEKTOR ZA ORGANIZACIJU STUDIJA I MEĐUNARODNE VEZE (02)", godina 1956/69., kutija broj 11, 402;
 - ZJE, "SEKTOR ZA ORGANIZACIJU STUDIJA I MEĐUNARODNE VEZE (2), 1956./69., kutija broj 5, 396.
- Rad je dopunjen mrežnom arhivom časopisa Borba s metapretraživanjem, <https://pretraziva.rs/pretraga>
- Dnevni list *Politika* je digitaliziran i bio je javno dostupan (bez metapretraživanja) dok više nije dostupna online

Glavni dopunski izvori u inačici iz lipnja 2025. prema lipnju 2024.

- **Tijana Rupčić (2024.)**, *Powering Connections: Electric Infrastructure in Socialist Yugoslavia 1945-1991*, https://www.etd.ceu.edu/2024/rupcic_tijana.pdf
 - Prva povijesna doktorska disertacija koja se posvećeno bavi jugoslavenskim elektroenergetskim sustavom
 - Obranjena je ova disertacija u siječnju 2025.
 - Popis bibliografije od str. 310.-353.

Glavni dopunski izvori u inačici iz lipnja 2025. prema lipnju 2024.

- Hrvatske mrežne stranice (npr. HRO CIGRE-a) prepoznate su kao izvor digitaliziranih dokumenata za istraživače jugoslavenske povijesti elektrifikacije

**JEH
RHE**

Journal of Energy History
Revue d'histoire de l'énergie

srpanj 2024.

AUTEUR

Tijana Rupčić
Central European University,
Austria
fereja.tina@gmail.com
ORCID: 0000-0002-9607-368X.

Navigating the Archives: Writing the History of Development of Electrical Infrastructure in Socialist Yugoslavia (1945-1991)

Résumé

This article aims to discuss several problems researchers may encounter in studying the development of electrical infrastructure in Socialist Yugoslavia. The first and most obvious problem is that the country of Yugoslavia does not exist anymore. It broke up during the violent civil war of 1991-1995, eventually splitting into seven countries (Slovenia,

DATE DE PUBLICATION

juillet 2024

NUMÉRO DE LA REVUE

JEHRHE #12

RUBRIQUE

Sources d'énergie

MOTS-CLÉS

Digitally available resources:

- Energija – Journal of Energy (1957-2024) <http://journalofenergy.com/index.php/joe/issue/archive>
- Povjest i filozofija tehnike (2012-2024) [History and Philosophy of Technology]
- <https://hro-cigre.hr/povijest-i-filozofija-tehnike>
- Phlogiston (2014-2022) [Phlogiston. Journal of for History and Philosophy of Science and Technology]
- <https://muzejnt.rs/show-item/flogiston/>

Profesionalna ocjena literature iz srpnja 2024.

„The existing literature is usually **more focused on the republics of Yugoslavia** and the development of their respective electrical networks, and less on the development of the interconnected grid on the federal level. The majority of works dedicated to this topic are books written to commemorate anniversaries, **and are written by authors who usually had no training in historical analysis, but were engineers or politicians** working for enterprises or governmental bodies in former Yugoslavia. However, these books should not be wholly disregarded. Even **though they do not have adequate structure and analysis, references, or very often even a bibliography, the information provided in them is relatively accurate** and often written by people who were directly working on major projects such as the construction of the Iron Gates Hydro and Navigation System on the Danube or the building of the nuclear power plant Krško on the Sava River.”

Tijana Rupčić, „Navigating the Archives: Writing the History of Development of Electrical Infrastructure in Socijalist Yugoslavia (1945-1991)”, srpanj 2024., Journal of Energy History

Strana istraživanja jugoslavenske tehnološke povijesti nisu ograničena na elektroenergetiku

- Srednjoeuropske povijesne institucije zaineresirane su za tehnološku povijest infrastrukture, i u Jugoslaviji
- Lyubomir Pozharliev (2023.), *Road to Socialism Transport Infrastructure in Socialist Bulgaria and Yugoslavia (1945–1989)*
- „The present book is a version of my PhD thesis, defended in 2018 at Justus-Liebig University, Giessen, Germany, (...)”, iz knjige
- „The book is the first comprehensive empirical study of transport infrastructure in two socialist countries in the years 1945-1989.”
<https://www.amazon.com/Road-Socialism-Infrastructure-Yugoslavia-Sozialgeschichte/dp/3847110047>

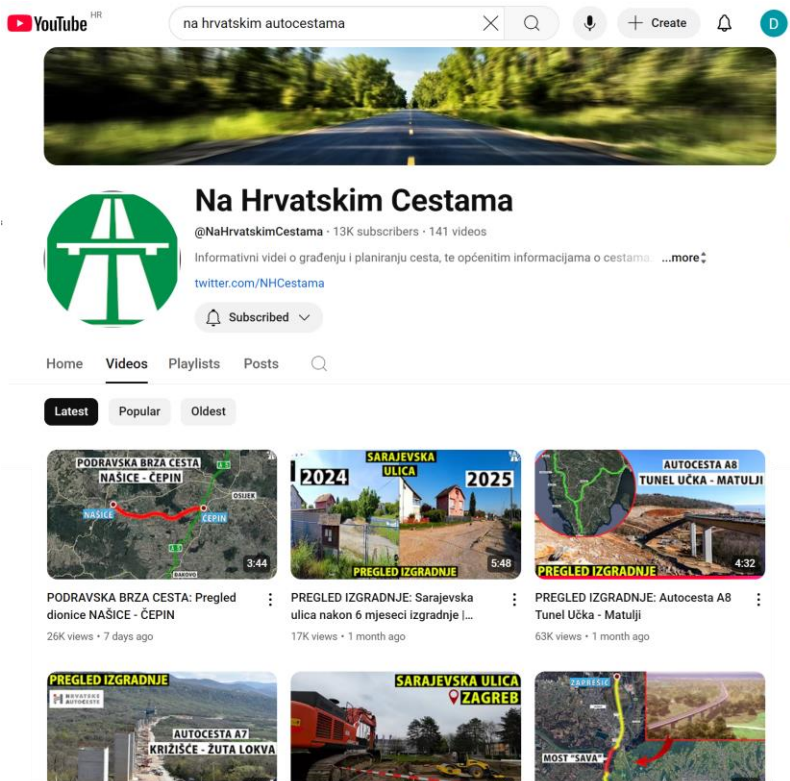
Lyubomir Pozharliev

The Road to Socialism

Transport Infrastructure in Socialist Bulgaria and Yugoslavia (1945–1989)

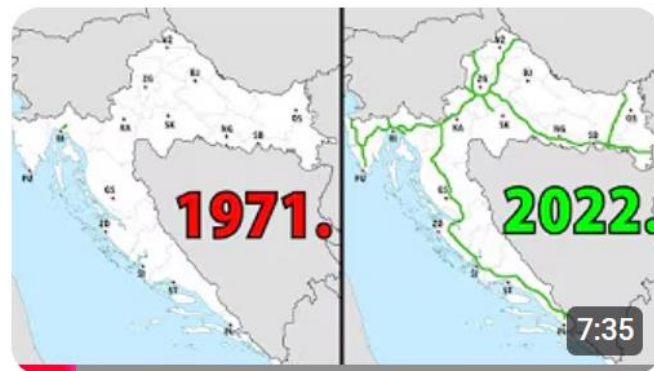

Povijesni prikaz autocestovne infrastrukture (1971. – 2022.)

<https://www.youtube.com/@NaHrvatskimCestama/videos>

Na primjeru naslovne infrastrukture vidljivo je da postoji društveni interes za poviješću njezina razvoja u Hrvatskoj (305 tisuća pregleda u 2,5 godine)

Povijest izgradnje autocesta u
Hrvatskoj (1971. - 2022.)

305K views • 2 years ago

prosinac 2022.

Nove teme iz arhivskih dokumenata prema inačicama iz 2023. i 2024.

- Korištenje pograničnih rijeka između Italije i Jugoslavije
- Dva temeljna ugovora između Italije i Jugoslavije iz 1960. i 1962.
- Rađanje međudržavne razmjene Jugoslavija – Rumunjska 1963.-4.
- Uvodno za odnos Rumunjska – Jugoslavija – Albanija od 1976. nadalje
- Ugovoreni okvir 1976.-7.: Rumunjska – Jugoslavija – Albanija
- 1978. – 1980. primjer Rumunjska – Jugoslavija – Albanija
- 1985. – 1987. primjer Rumunjska – Jugoslavija – Albanija
- 1988.-89. primjer Rumunjska – Jugoslavija – Albanija

Hvala na pažnji!

